

פרשת ויקהל – בניית המשכן באחדות

הציווי על עשיית המשכן נאמר בהקהל, "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (לה א). הסיבה לכך היא שבמתן תורה עם ישראל היה מאוחד שנאמר "ויוחן שם ישראל" (יט ב), פירש רש"י: כאיש אחד בלב אחד.

חטא העגל יצר פירוד בעם עד שהוצרכו בני לוי להרוג את עובדי העגל, כמו שציווה משה: "והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו" (לב כז).

תכלית המשכן הייתה לכפר על חטא העגל, לכן משה הקהיל את כולם כדי לחזור לאחדות שהייתה במעמד מתן תורה.

הסבר נוסף- שנאת חנם שקולה כנגד שלושת העבירות החמורות, שהרי בית ראשון נחרב מפני שחטאו בתקופתו בעבודה זרה, בגילוי עריות ובשפיכות דמים, ואילו בבית שני שלא עברו על אותם עבירות, והיו עוסקים בתורה, במצוות, ובגמילות חסדים, אם כן, מדוע חרב? מפני שהייתה בו שנאת חנם, למדנו מכאן ששנאת חנם שקולה כנגד שלושת העבירות החמורות (יומא ט:).

שנאת חנם באה לידי ביטוי בסיפור לשון הרע. מובא בירושלמי (פאה פ"א ה"א) עד היכן מגיע כוחה של לשון הרע, שדורו של דוד כולם צדיקים היו, ובגלל שהיו בהם מספרי לשון הרע, שהביאו לפירוד ומחלוקות, נהרגו מהעם במלחמות.

ואילו דורו של אחאב שהיו עובדי עבודה זרה, אבל לא היה בהם מספרי לשון הרע, היו יוצאים למלחמה ומנצחים בזכות האחדות שהייתה ביניהם.

לכן בהקמת המשכן הקהיל משה את כל עדת בני ישראל, כדי שהמשכן יבנה על יסודות של אחדות ובכך יהיה לו קיום.

רש"י פירש שמשה הקהיל את עם ישראל למחרת יום כיפור (לה א), גם בפרשת יתרו על הפסוק "ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם" (יח יג) פירש רש"י שזה היה למחרת יום כיפור.

למחרת יום כיפור ציווה משה על המשכן וגם שפט את העם, הסיבה לכך היא שמשה חשש שמא בנדבות למשכן יתערב כסף שהוא ספק גזל, ובכך תיפגם קדושת המקדש, לכן משה שפט את העם לפני קבלת כספי התרומה, כדי שהתרומה תהיה נקייה מכל חשש גזל, וגם שהתרומים יהיו אחרי תשובה וחרטה.

הסבר נוסף מדוע משה הקהיל את העם למחרת יום כיפור: כדי ללמד את העם שיש להתנהג במידות טובות, במיוחד בין אדם לחברו, גם למחרת יום כיפור, ביום כיפור מאימת יום הדין מתנהגים כהוגן, הלב חרד ומלא יראת השם ואהבת הבריות, אולם חשוב כיצד מתנהגים למחרת יום כיפור, בחיי היום יום, בלי חרדת יום הדין.

וכשהגיעו לאחדות נפתח הפתח לבניית המשכן והשראת השכינה.